

سه‌شنبه ۲۳ شهریور ۱۴۰۰ - شماره ۱۱۶۲

گزارش

سهم ۴۰ درصدی ایران از پرداخت یارانه گاز جهان

در سال گذشته میلادی در مجموع ۳۵ میلیارد دلار یارانه در بخش گاز پرداخت شده که از این میزان ۱۲.۲ میلیارد دلار معادل ۴۰ درصد از یارانه پرداختی جهان در بخش گاز، سهم ایران بوده است.

به گزارش اقتصاد سرآمد از ایرنا، آژانس بین‌المللی انرژی گزارشی از میزان یارانه پرداخت‌شده به حامل‌های انرژی در سال ۲۰۲۰ میلادی را منتشر کرده است.

بر اساس آمار اعلام شده از سوی این آژانس، ایران رتبه نخست را در پرداخت یارانه انرژی جهان به خود اختصاص داده است.

ایران در سال گذشته حدود پنج میلیارد دلار یارانه در بخش نفت، ۱۲.۵ میلیارد دلار در بخش برق و ۱۲.۲ میلیارد دلار در بخش گاز پرداخت کرده است که در مجموع ۲۹.۵ میلیارد دلار یارانه به انرژی اختصاص داده است.

این در شرایطی است که مجموع یارانه پرداخت‌شده انرژی در جهان عددی حدود ۱۸۱ میلیارد دلار بوده است. بنابراین ایران در سال گذشته ۱۶.۲ درصد از کل یارانه پرداخت‌شده به حامل‌های انرژی را به خود اختصاص داده است.

این در حالی است که در سال ۲۰۲۰ مقدار یارانه پرداختی انرژی در جهان ۴۰ درصد کمتر از سال ۲۰۱۹ بوده و با رقمی حدود ۱۸۱ میلیارد دلار به پایین‌ترین سطح از سال ۲۰۰۷ تاکنون رسیده است. به عبارتی دیگر، حدود ۲۰ میلیارد دلار کمتر از سال ۲۰۱۹ بوده است. سال ۲۰۲۰ مقدار یارانه پرداختی انرژی در جهان ۴۰ درصد کمتر از سال ۲۰۱۹ بوده و با رقمی حدود ۱۸۱ میلیارد دلار به پایین‌ترین سطح از سال ۲۰۰۷ تاکنون رسیده است. به عبارتی دیگر، حدود ۵۰ میلیارد دلار کمتر از سال ۲۰۱۹ بوده است.

آمارهای آژانس بین‌المللی انرژی نشان می‌دهد که در مجموع یارانه پرداخت‌شده در بخش برق در جهان در سال گذشته میلادی عددی معادل ۵۰۰ میلیارد دلار بوده است که از این میزان ۱۲.۵ میلیارد دلار معادل ۲۵ درصد سهم ایران است.

مجموع یارانه پرداخت‌شده به بخش گاز در سال ۲۰۲۰ حدود ۳۵ میلیارد لار بوده که ایران با پرداخت ۱۲.۲ میلیارد دلار یارانه در این بخش سهمی بیش از ۴۰ درصدی را به خود اختصاص داده است.

این در حالی است که ایران اگرچه دومین کشور دارنده ذخایر گاز جهان است و ظرفیت تولید گاز آن نیز بیش از یک میلیارد متر مکعب در روز است، اما برای تأمین

سوخت زمستانی نیروگاه‌ها با مشکل رو به رو است. وزیر نفت نیز بیان اینکه در سال گذشته حدود ۱۶۰ میلیون متر مکعب در بعضی از روزهای فصل سرد بخصوص در استان‌های شمال و شمال شرق کشور کسری گاز داشتیم، گفت؛ امسال پیش‌بینی می‌کنیم که با روند رشد مصرف در کشور که بین ۸ تا ۱۰ درصد است، در فصل سرد تا ۲۰۰ میلیون متر مکعب در روز کسری گاز داشته باشیم، به همین خاطر جلسات تأمین سوخت زمستانی را شروع کردیم.

با این حال کمبود گاز در زمستان بسیار جدی است. در سال‌های گذشته نیز اگرچه دیگر قطعی گاز بخش خانگی به‌ویژه در استان‌های شمالی اتفاق نیفتاد، اما نیروگاه‌ها با کاهش گاز رسانی در زمستان دست به گریبان بودند.

آمارها نشان می‌دهد در زمستان سال گذشته در برخی روزها، گاز تحویلی به نیروگاه‌ها به زیر ۷۰ میلیون مترمکعب در روز رسید. این در حالی است که اگر نیروگاه‌های کشور بخواهند با همه ظرفیت خود کار کنند، سوختی معادل ۱۹۰ میلیون متر مکعب گاز در روز نیاز دارند.

با این حال نگاهی به مصرف سوخت مایع در کشور نیز نشان می‌دهد که توانایی تأمین روزانه ۱۲۰ میلیون لیتر گازوئیل و مازوت برای تحویل به نیروگاه‌های کشور وجود ندارد. بررسی‌های ایران نشان می‌دهد، تعهد روزانه تحویل سوخت مایع به نیروگاه‌ها معادل ۵۰۰ میلیون لیتر در روز است. بدینش از این ۵۰۰ میلیون لیتر از مخازن ذخیره‌سازی نیروگاه‌ها که در تابستان پر شده تأمین می‌شود و بخشی دیگر روزانه به نیروگاه‌ها تحویل خواهد شد.

بنابراین حتی اگر در زمستان گاز تحویلی به نیروگاه‌ها روزانه ۱۰۰ میلیون مترمکعب در روز باشد باز هم نیروگاه‌ها با کمبودی معادل ۵۰ میلیون لیتر سوخت مواجه خواهند بود.

در پنج ماهه ابتدایی امسال روزانه ۱۸ میلیون لیتر گازوئیل به نیروگاه‌ها تحویل‌شده و آیین در حالی است که مصرف در این بازه زمانی روزانه ۱۲ میلیون لیتر برآورد می‌شود. در هفت ماهه بعد اما در حالی که مصرف به ۳۲ میلیون لیتر در روز می‌رسد، تحویل گازوئیل ۲۹ میلیون لیتر خواهد بود که این تراز منفی از محل ذخیره گازوئیل در پنج ماهه ابتدایی سال در نیروگاه‌ها تأمین خواهد شد.

مصرف نفت کوره نیز در حالی که در پنج ماهه نخست سال در نیروگاه‌ها روزانه بین سه تا چهار میلیون لیتر بوده، در زمستان به ۱۸ میلیون لیتر در روز می‌رسد. با توجه به این اعداد و ارقام مشخص می‌شود که روزانه می‌توان تا ۵۰ میلیون لیتر سوخت مایع (شامل ۳۲ میلیون لیتر گازوئیل و ۱۸ میلیون لیتر مازوت) در نیروگاه‌ها مصرف کرد. نگرانی‌ها آنجا بیشتر می‌شود که مصرف گازوئیل در داخل کشور نیز رو به فزونی است. اکنون مصرف گازوئیل در بخش حمل و نقل کشور ۷۰ میلیون لیتر در روز است و با توجه به ظرفیت تولید ۱۱۵ میلیون لیتری پالایشگاه‌ها کشور برای تولید گازوئیل، حدود ۴۰ میلیون لیتر برای سایر مصارف باقی می‌ماند.

صادرات گاز خطلوله‌ای روسیه به چین ۳ برابر شده‌است

صادرات گاز خطلوله‌ای روسیه به چین دربازه ژانویه تا آگوست ۲۰۲۱ بیش از ۲.۷ برابر شده و به ۴.۷۳ میلیون تن رسیده است. به گزارش اقتصاد سرآمد، صادرات گاز خطلوله‌ای روسیه به چین دربازه ژانویه تا آگوست ۲۰۲۱ بیش از ۲.۷ برابر شده و به ۴.۷۳ میلیون تن رسیده است. طبق اعلام غول انرژی دولتی روسیه، گازپروم، تقاضای گاز چین پتانسیل رشد خیره‌کننده‌ای دارد. اداره کل گمرک چین اعلام کرد در ۸ ماه ابتدایی امسال چین ۸۳۷.۳۲ میلیون دلار بابت گاز روسیه پرداخت کرده که این ۹۸.۹۴ درصد بیشتر از بازه مشابه سال گذشته است. طبق اعلام این اداره تر کمستان همچنان برترین صادرکننده گاز به چین باقی مانده است و امسال ۱۵.۹۵ میلیون تن گاز به قیمت ۴.۲ میلیارد دلار به چین فروخته است. از نظر حجم صادرات روسیه در جایگاه دوم قرار دارد و به دنبال آن قزاقستان با ۳.۱۷ میلیون تن (۷۳۳ میلیون دلار) و میانمار با ۲.۰۱ میلیون تن (به مبلغ گران‌تر ۹۲۲ میلیون دلار) در رتبه‌های بعدی قرار دارند. از نظر واردات الان‌جی (گاز مایع شده طبیعی) در بازه ژانویه تا آگوست برترین تأمین‌کننده چین استرالیا با ۲۰.۵۲ میلیون تن یا ۸.۴۷ میلیارد دلار بوده است و به دنبال آن قطر، مازری و آمریکا قرار دارند. روسیه با ۲.۷ میلیون تن یا ۱.۲۳ میلیارد دلار صادرات الان‌جی در رتبه ششم برترین تأمین‌کنندگان چین قرار دارد.

انرژی هسته‌ای در خدمت تولید برق، ماینرها بهانه‌ای برای ناکارآمدی‌ها

خاموشی‌هایی که روشنگری کردند!

چندانی پیدا نکرد، چرخ‌های اقتصاد و ساترفیوژ هم که نچرخید تا ظرفیت سوخت هسته‌ای برای تولید برق در کشور به کارگیری شود، در نتیجه بحران برقی را تجربه کردیم.

وفق آمارهای رسمی ظرفیت اسمی نیروگاه‌های کشور طی ۸ سال گذشته صرفا چیزی کم‌تر از ۲ هزار مگاوات رشد کرده است، در حالی که جایگاه فناوری در زندگی عادی و کاری مردم ایران با سرعت ارتقاء پیدا می‌کند و برای پاسخگویی به سبک زندگی جدید مردم ایران احتیاج به تولید برق بیشتری در دقیق آن‌ها بر ضعف شبکه برق کشور را به مایه‌ها کرده برزند. این در حالی است که اخیرا کارشناسان متولی این امر نیز اعلام کرده‌اند که مجموع مصرف

مجاز و غیرقانونی برق کشور برای تولید ماینر، رقم‌قش از یک درصد از کل ظرفیت نیروگاهی کشور نیست بنابراین از اساس امکان ندارد که علت اصلی این خاموشی‌ها ماینرها باشند، البته می‌پذیریم که امکان دارد شبکه را دچار اختلال کنند، اما اعمال این خاموشی‌ها به خاطر افزایش ماینرها به هیچ وجه قابل پذیرش نیست، البته به هرصورت باید بپذیریم که رمز ارز نیز بخشی از تقاضای امروز جهان است اما برای ارتقاء این آثار مثبت باید قوانین منقنی تعبیه شود تا تصویب آن‌ها شرایط بهتری برای فعالان این عرصه پدیدیاورد به طور کل هیچ پدیدهای بدون قانون گذاری مقنن و ضابطه‌مند نباید در کشور ایجاد شود چرا که بی قانونی، این امکان را دارد که بهترین پدیدها را هم مضر جلو دهد، در حالی‌که نفع آن‌ها برای انسان بسیار زیاد است.

برگزیده انرژی

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده های نفتی ایران محیط های تخصصی باید عاری از نگاه های سیاسی باشد

حضور معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده های نفتی ایران، مراسم تودیع و معارفه «فرهاد احمدی؛ سرپرست شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران و سعید ستاری؛ مدیرعامل سابق این شرکت بر گزار شد.به گزارش اقتصاد سرآمد، مهندس جلیل سالاری در این مراسم با تاکید بر لزوم اعتماد سازی اظهار کرد: محیط های تخصصی باید عاری از سیاست ورزی و نگاه های سیاسی باشد.سالاری ادامه داد: شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران بعنوان مجموعه ای حرفه ای و تخصصی، پروژه ها اجرای طرح های است که در سیاست های کلان وزارت نفت و شرکت های تابعه آن از جمله شرکت ملی پالایش و پخش شکل می گیرد.وی با اشاره به لزوم توجه به مسائل فراهی و مشورت های مربوط به آن گفت: این موضوع نیازمند اجرای ضرورت هایی است که به تبع آن باید در حوزه های مهندسی، دانش فنی، ساخت داخل، تأمین منابع مالی و روش های مربوط به آن توجه خاصی مبذول شود.معاون وزیر نفت و امور پالایش و پخش با تاکید بر اهمیت ورود افراد متخصص به هیئت مدیره به منزله اتاق فکر یک سیستم، تصریح کرد: هیئت مدیره به عنوان اتاق فکر و مرکز تصمیم گیری می باشد؛ طرح و پروژه ها ارزایی و براساس آن تصمیم گرفته می شود. ضروری است تا افراد مجرب و متخصصی که صاحب دانش و جایگاه لازم هستند دراین محفل ورود کنند.

بنابراین باید بازآوری و پوست اندازی در سیستم انجام بشود تا بتواند به هدفگذاری مربوطه رسید.وی گفت: ما از مومن و خطاهای بسیاری در گذشته انجام داده ایم و در حال حاضر دیگر فرصتی بر تکرار این روند وجود ندارد. انتظار بر این است افرادی که مسئولیت پذیرفته اند باید نسبت به این وظیفه ای که محول می شود حساسیت بالایی داشته باشند. نباید با مماشات برخورد شود صیبات از اموال بیت المال و منابع انسانی و وظیفه ماتمسالاری افزود: در این راستا این تروهای تأمین شده درستی استفاده شود نباید نیروهای قابل حاشیه نشین باقی بمانند. وی در بخش دیگری از اظهارات خود گفت: باتوجه به فرمایشات مقام معظم رهبری (مدضله عالی) و انتظاراتی که ایشان در حوزه نفت و پخش دارند، ما باید با تقویت بازوهای تخصصی است برای جلوگیری از مشکلات برق مشترکان خانگی، برای تأمین بخشی از نیاز صنایع نیز در نظر دارد تا با مشارکت صنایع بزرگ، در جهت حل مشکلات تولید کشور تلاش کند.

گروه انرژی – علی پژوهش – حدود یک قرن پیش که ادیسون برق را کشف کرد و توانست از نیروی الکتریسته روشنائی تولید کند تا دیگر شاهد شش‌پ‌های تیره و تاریابشیم و خانه‌های مردم در تاریکی بامدادی هم روشن باشد به نظر بعید می‌آید که حتی در خواب نیز تصور کرده باشد که اکتشاف وی چه تأثیر شگرفی در زندگی آیندهٔ بشر خواهد داشت، تولید نیرو از الکتریسته برای روشنائی سر آغازی شد بر شتاب گرفتن عرصهٔ وجود داشتند، نیروگاه‌هایی که روزی به حدود دو میلیارد نفر سکنهٔ زمین خدمات می‌دانند، اما امروز باید به حدود هشت میلیارد انسان سرویس بدهد، البته پیش‌تر نیروگاه‌های حرارتی با برقی‌آبی وظیفهٔ تعبیه برق مورد نیاز انسان را داشتند، اما امروز نیروگاه‌های تجدیدپذیر و هسته‌ای نیز به چرخهٔ تولید انرژی اضافه شدند.

قدیمی‌ها ضربه المثلی دارند که انسان تا زمان از دست دادن یک نعمت قدر قبل ضروری بودن وجود برق برای گذران زندگی خود را احساس کنند، خاموشی‌های سراسری یکی از آخرین خاطرات تلخی بود که مردم ایران در دوران مدیریت اجرایی ۸ ساله گذشته تجربه کردند، ناگاه‌های تلخی که برخی شهرهای ایران بیش از دیگران آن را احساس کردند.

متأسفانه مدیران گذشته همانطور که در سایر مسائل، تمام سرنوشت کشور را به قراردادهای خارجی و بدعهدی غربی‌ها گره زدن تا توانستند به ریسمان‌های مختلف چنگ انداختند تا شانه از بار مسئولیت خالی کنند و مردم را مجاب کنند که ناکارآمد نیستند، یکی از بهانه‌های ویژه‌ای هم که بارها مدیران گذشته به آن اشاره کردند، فعالیت ماینرها غیر مجاز و استخراج رمز ارزها بود و در حالی که مردم از بی‌برنامگی‌ها و خاموشی ابراز نراتحی می کردند و مصرف روزانه برق در کشور به طور روزانه در کورده می‌زد، آن‌ها همه چیز را فقط به مؤلفهٔ رمز ارز گره می‌زدند همانطور که طی ۸ سال کوچک شدن سغرهٔ مردم را به برجام گرزدند.

ساخت نیروگاه مانند مسکن بی فایده است!

تصویر یکی از وزرای گذشته در تلویزیون که مسکن ساختن را از اشتباهی می‌دانست، در هیچ زمانی از ذهن مردم پاک نخواهد شد، سیستم اجرایی که در ۸ سال گذشته به ندرت از توانستن صحبت کرد، در ساخت نیروگاه نیز تم اجرایی گذشته اعتقاد چندانی به ساخت نیروگاه از هیچ نوعی نداشتند، ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر هم به طبع همین گفتمان کلی حاکم بر دولت تغییر

مجری طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی

مشعل پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی ۱۵ تا مهر ماه روشن می‌شود

مجری طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی با تشریح آخرین وضع پالایشگاه این فاز اعلام کرد: مشعل پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی تا ۱۵ مهرماه روشن می‌شود.

به گزارش اقتصاد سرآمد ، درباره وضع پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی با ایسن مقدمه که راه‌اندازی پالایشگاه در ابتدا با گاز شیرین انجام می‌شود و واحد ۱۲۲ (Fuel Gas) نخستین واحد پالایشگاهی است که با دریافت گاز از خط سراسری، عملیاتی می‌شود، اظهار کرد: طی روزهای اخیر ارتباط پالایشگاه فاز ۱۴ با خط لوله ششم سراسری گاز (IGAT) برقرار شده است.وی با بیان اینکه با وصل شدن خط لوله ۴۲ اینچ پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی به خط سراسری برنام‌بریزی این است که ظرف یک هفته آینده آن خط شیرین وارد واحد ۱۲۲ (Fuel Gas) شود، افزود: راه‌اندازی این واحد که پیش نیاز روشن شدن مشعل است، مشعل پالایشگاه فاز ۱۴ تا ۱۵ مهرماه روشن می‌شود.مجری طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی با بیان اینکه پیش راه اندازی واحد بوتیلینی این فاز شامل سرویس‌های آب، برق، بخار، هوای ایزودقیق و تیتروژن به اتمام رسیده و با دریافت گاز شیرین از خط لوله ششم سراسری در واحد ۱۲۲، راه اندازی این واحد‌ها و سایر واحد‌های فرآیندی پالایشگاه به سرعت تکمیل می‌شود، یادآوری کرد: گاز بخش فراساحل فاز ۱۴ پارس جنوبی به مقدار ۵۶ میلیون مترمکعب در روز (۲ میلیارد فوت مکعب) هم اکنون تحویل پالایشگاه فازهای ۱۲ و ۱۳ می‌شود.توسلی‌پور

به تعمیرات اساسی پالایشگاه فاز ۱۲ پارس جنوبی اشاره کرد و افزود: با آغاز این تعمیرات اساسی از هفته جاری ظرفیت فراهم می‌شود تا خط لوله دریایی بخش فراساحل فاز ۱۴ را به نخستین واحد دریافت‌کننده گاز ترش پالایشگاه که واحد ۱۰۰ (سیلابه‌گیر) است وصل کنیم.وی در عین حال یادآور شد: تا راه‌اندازی ردیف نخست شیرین‌سازی این پالایشگاه با ظرفیت روزانه ۱۴.۲ میلیون مترمکعب در زمستان امسال، همچنان گاز بخش فراساحل فاز ۱۴ به پالایشگاه فازهای ۱۲، ۱۳ و ۱۹ منتقل می‌شود.مجری طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی درباره تأمین کالاهای مورد نیاز برای تکمیل پالایشگاه این فاز با یادآوری اینکه همه‌گیری ویروس کرونا مشکلاتی را در این زمینه ایجاد کرده و تأخیراتی داشتیم، اظهار کرد: تمام کالاهای پالایشگاه این فاز اکنون سفارش‌گذاری شده و بخش عمده آن نیز با اولویت تکمیل ردیف نخست پالایشگاه وارد سایت شده و بقیه هم در فرآیند رسیدن به پالایشگاه است.